

Advies

Decreet Complexe projecten

Brussel, 1 juli 2013

Adviesvraag: Voorontwerp van decreet complexe projecten
Adviesvrager: Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport en Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur
Ontvangst adviesvraag: 30 mei 2013

Adviestermijn: 30 dagen
Decretale opdracht: SERV-decreet 7 mei 2004 art. 11 (overlegfunctie)

Goedkeuring raad: 1 juli 2013

De heer Philippe Muyters
Vlaams Minister van Financiën, Begroting, Werk,
Ruimtelijke Ordening en Sport
Phoenixgebouw
Koning Albert II-laan 19 bus 11

B - 1210 Brussel

contactpersoon
Annick Lamote
alamote@serv.be

ons kenmerk
SERV_BR_20130701_complexe_projecten_alit

Brussel
1 juli 2013

Adviesvraag Complexe projecten

Mijnheer de minister

Op 30 mei vroeg u de SERV om advies over het voorontwerp van decreet inzake complexe projecten. Als bijlage vindt u het advies. Daarin spreekt de SERV zich in grote lijnen positief uit over de voorgestelde nieuwe geïntegreerde procedure voor complexe projecten.

Het vastleggen van formele procedures garandeert evenwel nog geen daadwerkelijke verbetering en versnelling. Hiervoor moeten een aantal belangrijke randvoorwaarden vervuld zijn, die in het advies worden vermeld.

De SERV doet in zijn advies ook enkele voorstellen om de tekst van het voorontwerp te verbeteren. Zo moet bv. het criterium "groot maatschappelijk en ruimtelijk-strategisch belang" beter omschreven worden zodat het duidelijk is welke projecten toegang hebben tot de geïntegreerde procedure.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Ann Vermorgen
voorzitter

CC: Minister Joke Schauvliege, minister Crevits

Inhoud

Krachtlijnen.....	5
Advies	6
1. Inleiding	6
2. Algemene beoordeling	7
3. Aanbevelingen bij het voorontwerp van decreet	8
3.1. Hoofdstuk 1 : definities	8
3.2. Hoofdstuk 2 : besluitvormingsprocedure	9
3.3. Hoofdstuk 3 : rechtsgevolgen	11
3.4. Hoofdstuk 4 : uitvoeringsfase en monitoring	12
3.5. Hoofdstuk 5 : verval voorkeurs- en projectbesluit	12
3.6. Hoofdstuk 7 : beroep	12
Referentielijst	13

Krachtlijnen

De SERV is in grote lijnen positief over het voorontwerp van decreet inzake complexe projecten. Het komt in grote mate tegemoet aan eerdere adviezen van de SERV hierover. De raad onderschrijft ook de keuzevrijheid tussen de nieuwe geïntegreerde procedure en het reguliere sequentieel traject en ondersteunt de keuze van de Vlaamse Regering om naast het decreet te werken met een evolutieve Routeplanner.

Het vastleggen van formele procedures garandeert evenwel nog geen daadwerkelijke verbetering en versnelling. Hiervoor moeten een aantal belangrijke randvoorwaarden vervuld zijn. Zo vergt de voorgestelde procesaanpak een vrij grondige wijziging van de ambtelijke en politieke cultuur en in veel gevallen ook van de mentaliteit van de betrokken initiatiefnemers. Veel zal ook afhangen van het voorkeursbesluit. Het juiste detailniveau vinden waarop dit besluit en de voorafgaande rapportages moeten uitgewerkt worden, wordt een moeilijke evenwichtsoefening. Daarnaast wordt de nood aan een zogenaamde “bestuurlijke lus” bij de Raad van State groter omdat de kans op procedurefouten toeneemt.

Ten aanzien van de tekst van het voorontwerp vraagt de SERV onder meer om:

- “complexe projecten” duidelijker af te bakenen. De begrippen groot maatschappelijk en ruimtelijk-strategisch belang zijn te vaag en kunnen op de verschillende bestuursniveaus anders ingevuld worden.
- te bepalen dat de overheid die bevoegd is voor het voorkeurs- en projectbesluit ook bevoegd is voor de startbeslissing.
- de raadpleging over de alternatievenonderzoeksnota te verduidelijken en over de procesnota een ruime consultatie van de geëigende actoren en adviesinstanties te voorzien.
- ervoor te zorgen dat reeds bij het openbaar onderzoek over het voorkeursbesluit duidelijkheid wordt geschapen of er compenserende maatregelen nodig zijn en wat de aard, grootteorde en locatie ervan zijn (op strategisch niveau).
- te onderzoeken hoe met de mogelijks zeer verre gaande rechtsgevolgen van het voorkeursbesluit zal worden omgegaan.

Advies

1. Inleiding

Situering van de adviesvraag

Op 30 mei 2013 ontving de SERV een adviesvraag over een voorontwerp van decreet inzake complexe projecten.

De adviesvraag kadert in het beleid inzake versnelling van investeringsprojecten. In de visienota van 15 oktober 2010 kondigde de Vlaamse Regering een nieuwe procesaanpak aan voor complexe (investerings)projecten. Die nieuwe aanpak werd geconcretiseerd in een voorlopig voorstel van “Routeplanner” en bestaat uit vier fasen (verkenningfase, onderzoeksfase, uitwerkingsfase, uitvoeringsfase) en drie beslismomenten (startbeslissing, voorkeursbesluit en projectbesluit).

Het voorontwerp van decreet legt nu de uitgangspunten van deze procesaanpak vast. Om maatwerk en flexibiliteit zo veel mogelijk te garanderen beperkt het decreet zich tot de procedurele aspecten die decretale verankering behoeven. Het voorontwerp bevat weinig bepalingen die nog moeten geregeld worden via uitvoeringsbesluiten. Men kiest er namelijk voor om te werken via een evolutieve Routeplanner.

Het voorontwerp richt zich concreet op projecten die zowel een ruimtelijk planproces als een geïntegreerd vergunningenproces noodzakelijk en die bovendien van groot maatschappelijk en ruimtelijk-strategisch belang zijn. Voor deze projecten wordt een facultatieve nieuwe procedure uitgewerkt die de plan- en vergunningsprocedures integreert en twee nieuwe overheidsbesluiten introduceert (het voorkeursbesluit en het projectbesluit).

Toelichting bij het advies

De SERV heeft eerder diverse adviezen over versnelling van investeringen uitgebracht¹ en heeft ook over het voorlopige voorstel van “Routeplanner” geadviseerd. De SERV verwijst dan ook naar deze eerdere adviezen voor de algemene uitgangspunten en bredere context waarbinnen het voorliggende advies moet worden gezien.

Hierna volgt eerst een algemene beoordeling. Daarna formuleert de SERV een aantal concrete aanbevelingen.

¹ Zie referentielijst achteraan.

2. Algemene beoordeling

Globaal genomen positief

De SERV spreekt zich in grote lijnen positief uit over het voorontwerp. Enkele belangrijke aanbevelingen die de SERV formuleerde in eerdere adviezen² zijn daarin duidelijk meegenomen. De SERV wil in het bijzonder ook zijn waardering uitspreken over de voorbereiding en onderbouwing van het dossier en de kwaliteit van de documenten van de adviesvraag.

De SERV onderschrijft de keuzevrijheid die gelaten wordt tussen de geïntegreerde procedure en het reguliere sequentieel traject. Ook bij de invoering van het integratiespoor van het project-MER/VR in de milieu- en stedenbouwkundige vergunning drong de raad aan op keuzevrijheid³, welke aanvankelijk niet voorzien was.

De SERV ondersteunt ook de keuze van de Vlaamse Regering om naast het decreet te werken met een evolutieve Routeplanner. Hij onderschrijft tevens het voorstel om op de website van de Routeplanner melding te maken van de projecten die beschouwd worden als van groot maatschappelijk en ruimtelijk-strategisch belang en van goede en minder goede voorbeelden (als monitoringssysteem). Naast een Vlaamse website zijn wellicht nog andere communicatiemiddelen nodig gelet op de mogelijks grote verscheidenheid aan invullingen van een “complex project” op lokaal vlak.

Maar belangrijke randvoorwaarden voor welslagen in de praktijk

Het voorontwerp legt formele procedures vast, maar dit is nog geen garantie voor een verbetering van de besluitvorming en een versnelling van het besluitvormingsproces. De SERV ziet een aantal belangrijke randvoorwaarden die moeten vervuld zijn voor een daadwerkelijke verbetering en versnelling.

Ten eerste beklemtoont de SERV dat de voorgestelde procesaanpak een vrij grondige wijziging vergt van de ambtelijke en politieke cultuur. Daarnaast kan het gebrek aan politieke daadkracht een snelle realisatie van projecten verhinderen. De SERV is hierop reeds uitgebreid ingegaan in zijn advies over versnelling van investeringen en recent in zijn advies over het decreet betreffende de omgevingsvergunning. Deze problematiek is dus ruimer dan complexe projecten en geldt ook voor reguliere projecten.

Daarnaast zal in veel gevallen ook een mentaliteitswijziging bij de betrokken initiatiefnemers (zowel publieke als private) nodig zijn om daadwerkelijk te investeren in kwaliteitsvolle formele en informele processen en procedures, met de nodige aandacht voor draagvlak en participatie.

Ten tweede zal veel afhangen van het voorkeursbesluit, het zogenaamde “point of no return”. Het vergt een moeilijke evenwichtsoefening om het juiste detailniveau te vinden waarop het voorkeursbesluit en de rapportages die eraan voorafgaan moeten uitgewerkt worden. Enerzijds moeten ze voldoende gedetailleerd zijn om op strategisch niveau

² SERV-advies van 26 mei 2010 [Versnelling van investeringsprojecten](#)

SERV-advies van 4 mei 2011 [Routeplanner projectgedreven processen](#)

³ SERV-Minaraad-advies van 1 juni 2011 [Invoeging integratiespoor van project-MER/VR in de milieu- en stedenbouwkundige vergunning](#)

een adequate beoordeling van de verschillende alternatieven toe te laten en het voor derde belanghebbenden mogelijk te maken een zekere inschatting te maken. Het is immers vaak pas wanneer de effecten concreter worden dat er een duidelijk beeld ontstaat van de mogelijke impact. Dit vereist een inzicht in de effecten op vlak van onder andere milieu (MER), mobiliteit (MOBER) en landbouw (LIS/LER), wat ondermeer van belang is in het kader van het vereiste flankerend beleid indien dit noodzakelijk is. Anderzijds mogen ze niet te algemeen of abstract van aard zijn, omdat dit de keuze voor een bepaald alternatief als “point of no return” bemoeilijkt.

Ten derde wijst de SERV erop dat de nood aan een zogenaamde “bestuurlijke lus” bij beroepsprocedures bij de Raad van State groter wordt. Immers via het integratieproces worden aparte processen geïntegreerd met verschillende procedurestappen. Hierdoor lijkt de kans op procedurefouten groter, wat het proces aanzienlijk kan vertragen.

3. Aanbevelingen bij het voorontwerp van decreet

Hierna geeft de SERV een aantal concrete aanbevelingen bij het voorontwerp van decreet. De raad volgt hierbij de hoofdstukken van het decreet.

3.1. Hoofdstuk 1: definities

Baken duidelijker af wat een complex project is

Complexe projecten worden gedefinieerd als “projecten van groot maatschappelijk en ruimtelijk-strategisch belang die om een geïntegreerd vergunningen- en ruimtelijk planproces vragen”.

Duidelijk is dat het projecten betreft die om een geïntegreerd vergunningen- en ruimtelijk planproces vragen. Minder duidelijk is het bijkomend criterium “groot maatschappelijk en ruimtelijk-strategisch belang”. Het decreet geeft hieraan geen verdere invulling. Dat lijkt nochtans nodig, vermits deze definitie de toegang tot het decreet regelt en omdat het decreet de mogelijkheid creëert om van diverse afwijkingsbepalingen op de normale procedures gebruik te maken (dus niet alleen een procedure sui generis, maar ook afwijking op diverse sectorale regelgevingen). De Memorie bevat wel enkele voorbeelden, maar op basis daarvan is het moeilijk in te schatten of een project al dan niet in aanmerking zal komen voor de nieuwe geïntegreerde procedure. De bevoegde overheid zal bij het nemen van de startbeslissing het “groot maatschappelijk en ruimtelijk-strategisch” karakter van het project moeten motiveren. De SERV vreest dat hieraan een verschillende invulling zal gegeven worden, die verschilt zowel tussen de bevoegdheidsniveaus als tussen gemeenten en provincies onderling.

Volgens de SERV creëert de verwijzing naar de bevoegdheidsindeling van het nieuwe omgevingsvergunningendecreet daarnaast verwarring. Daardoor wordt immers verwezen naar zowel de klassenindeling als de zogenaamde gesloten lijsten op Vlaams en provinciaal niveau. Zijn projecten die op deze lijsten staan als complex te beschouwen van zodra ze ook een ruimtelijk planproces vergen? Zo ja dan wordt best expliciet verwezen naar deze lijsten.

Om bovenstaande redenen vraagt de SERV om meer criteria decretaal te verankeren zodat op voorhand duidelijker is welke projecten in aanmerking komen voor de nieuwe

procedure en welke niet. Volgens de RIA⁴ zullen investeerders de overheid moeten overtuigen dat hun project een groot maatschappelijk en ruimtelijk-strategisch belang heeft. Het is dus zinvol dat zij hiervoor over voldoende handvaten beschikken.

Waarom andere bevoegde overheden als bij de omgevingsvergunning?

De startbeslissing wordt gedefinieerd als een beslissing van de Vlaamse Regering, de provincieraad of de gemeenteraad. Dezelfde organen worden verder in het decreet ook aangeduid als bevoegde instanties. De SERV vraagt zich af waarom niet geopteerd werd voor de Bestendige Deputatie en het College van Burgemeester en Schepenen als bevoegde instanties. Deze zijn immers samen met de Vlaamse Regering bevoegd voor de omgevingsvergunning. De SERV mist de motivatie van de keuze voor provincie- en gemeenteraad.

3.2. Hoofdstuk 2: besluitvormingsprocedure

Verhelder wie bevoegd is voor de startbeslissing en wie moet financieren

Het decreet laat in het midden welk bevoegdheidsniveau de startbeslissing neemt. Het nemen van het voorkeursbesluit en het projectbesluit daarentegen volgt de logica van de omgevingsvergunning. Volgens de Memorie is het wel de bedoeling dat al bij de startbeslissing duidelijk wordt wie bevoegd zal zijn voor de verdere processtappen. Ingeval het project bestaat uit meerdere subprojecten, is het vooraf niet duidelijk wie bevoegd is en zullen hierover afspraken moeten gemaakt worden vermits maar één overheid bevoegd kan zijn.

De SERV vindt de aanduiding van één bevoegde overheid een goede zaak, maar vreest dat het openlaten van de startbeslissing de rechtszekerheid van de initiatiefnemers in het gedrang kan brengen. Zo bestaat de mogelijkheid dat geen enkele overheid zich geroepen voelt om een startbeslissing te nemen. De initiatiefnemer kan als het ware van het kastje naar de muur worden gestuurd. Dit kan in de hand gewerkt worden doordat de bevoegde overheid ook moet instaan voor de financiering van de planschadeposten en eventuele compenserende maatregelen verbonden aan het project.

Volgens de SERV moet daarom van in het begin, dus al bij de startbeslissing, duidelijk zijn wie bevoegd is en wie zal instaan voor de financiering. Het meest logisch zou zijn dat de overheid bevoegd voor het voorkeurs- en projectbesluit ook de startbeslissing neemt. Uiteraard moet de bevoegde overheid steeds de keuze hebben om te weigeren wanneer een project niet past in de ruimtelijke visie of in de fasering om een initiatief te nemen.

Verduidelijk raadpleging over alternatievenonderzoeksnota

Het decreet bepaalt dat het publiek geraadpleegd wordt over de alternatievenonderzoeksnota. Het is onduidelijk op welke manier dit zal gebeuren, wat het onderscheid is met de openbare onderzoeken over het ontwerp van voorkeursbesluit en over de ontwerpen van projectbesluit en MER, en hoe het resultaat van het informele onderzoek verder zal worden meegenomen. De SERV vraagt dat dit verder wordt toegelicht in de

⁴ Reguleringsimpactanalyse voor het decreet complexe projecten p. 49.

Memorie. Het lijkt bovendien wenselijk dat de Routeplanner hiervoor kwaliteitsvereisten bevat zonder te evolueren in de richting van formele procedures.

De SERV drong daarnaast eerder reeds⁵ aan op ruimere inspraakmogelijkheden in een vroegere procesfase. Dit is nodig om een breed draagvlak te creëren. Nu wordt het publiek pas geconsulteerd over de synthesenota en over het ontwerp van voorkeursbesluit. De raad verwijst in dit verband naar de Nederlandse tracé-wet-procedure. Deze bestaat uit 9 stappen. De eerste stap is de opmaak van een zogenaamde startnotitie, die in de tweede stap wordt onderworpen aan een openbaar onderzoek.

De SERV vraagt om in de uitvoeringsbesluiten een ruime consultatie over de procesnota te voorzien. Concreet betekent dit minstens een verplichte kennisgeving van de procesnota aan de actoren en adviesinstanties op de geëigende niveaus (bv. Saro, Procoro's, Gecoro's, evt. SERR's en RESOC's). Indien zij dit opportuun achten, kunnen zij op eigen initiatief een advies formuleren over of reactie geven op de startnota.

Breng eventuele compensaties tijdig in beeld

De bevoegde overheid stelt na het openbaar onderzoek het voorkeursbesluit definitief vast. Indien nodig moet ook een passende beoordeling gebeuren en moet het voorkeursbesluit rekening houden met de conclusies van de passende beoordeling. Zijn deze negatief, dan kan onder bepaalde voorwaarden⁶ en mits het nemen van compenserende maatregelen het voorkeursbesluit toch definitief vastgesteld worden.

Indien een passende beoordeling noodzakelijk is, vraagt de SERV om in de alternatievenonderzoeksnota en ook in de synthesenota duidelijk te maken voor welke alternatieven er compenserende maatregelen nodig zijn, en wat de aard, de grootteorde en locatie ervan zijn (op strategisch niveau). Dit kan immers mee de keuze voor een bepaald alternatief bepalen. Duidelijke en transparante communicatie hierover is aangegeven.

Vermijd feedbackloops

De SERV is voorstander van de getrechterde besluitvorming, waarbij eerst de verschillende alternatieven worden afgewogen en vervolgens de concrete uitwerking en eventuele flankerende maatregelen van het gekozen alternatief worden uitgetekend. Zogenaamde feedbackloops tussen de verschillende fasen in de besluitvorming kunnen in uitzonderlijke gevallen nodig blijken, maar moeten worden vermeden door maximale zorg voor een correct en kwaliteitsvol procesverloop. Anders wordt de potentiële meerwaarde van het decreet nagenoeg volledig onderuit gehaald. Eventuele feedbackloops mogen in geen geval de rechtszekerheid van de initiatiefnemer ondermijnen, noch de garantie op inspraak en participatie over een volledig dossier ondergraven.

⁵ Adviezen Versnelling van investeringsprojecten en Routeplanner projectgedreven processen.

⁶ Indien er voor de natuurlijke kenmerken van de speciale beschermingszone geen minder schadelijke alternatieve oplossingen zijn en het project om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard toch moet gerealiseerd worden.

Garandeer integratie

De SERV hecht veel belang aan geïntegreerde adviezen en geïntegreerde effectbeoordelingen⁷.

Wat advisering betreft wordt hieraan tegemoetgekomen via een formele adviesronde voor het openbaar onderzoek van het voorkeursbesluit. Deze wordt nog vooraf gegaan door een informele adviesronde. De SERV vindt dit een goede zaak, maar vraagt zich af hoe zal omgegaan worden met adviesinstanties die geen advies uitbrengen op de adviesvergadering. Volgens de Memorie gaan zij dan voorbij aan hun adviesvereiste. Maar kunnen zij alsnog bemerkingen inbrengen via het openbaar onderzoek en hoe zal daar dan mee omgegaan worden? Dit zou het bekomen van een geïntegreerd advies kunnen ondergraven.

De SERV is daarnaast voorstander van een geïntegreerd onderzoeksrapport waarin de resultaten van alle onderzoeken worden samengebracht. De synthesenota moet vervolgens op een heldere en geïntegreerde manier de effecten per alternatief op een rij zetten om een globale beoordeling mogelijk te maken. De synthesenota moet dus meer zijn dan de loutere bundeling van de samenvattingen van de afzonderlijke effectenonderzoeken.

3.3. Hoofdstuk 3: rechtsgevolgen

Onderzoek mogelijkheid om schade te vergoeden

De mogelijke rechtsgevolgen van het voorkeursbesluit gaan zeer ver. Zo kunnen bouwverboden en –beperkingen, onteigeningen en recht van voorverkoop opgelegd worden, kunnen vergunning geweigerd worden en kan grondgebied betreden worden voor allerlei onderzoeken en dit gedurende 3 jaar (verlengbaar tot 6 jaar). Het is echter niet duidelijk hoe met de implicaties van deze rechtsgevolgen voor de betrokkenen zal worden omgegaan (bv. schadevergoeding?). Dit moet verder bekeken en geregeld worden.

Voorzie ook individuele kennisgeving bij bouwverbod of –beperking

Ingeval van onteigening wordt een individuele kennisgeving voor de aanvang van het openbaar onderzoek vooropgesteld. Bij bouwverboden –of beperkingen wordt geen individuele kennisgeving voorzien. De Memorie licht toe dat in de VCRO zal ingeschreven worden dat bouwverboden en -beperkingen zullen moeten opgenomen worden in het plannenregister. De SERV vraagt om ook voor bouwverboden en –beperkingen een individuele kennisgeving te voorzien aan de eigenaars en deze aan te sporen ook de eventuele (toekomstige) gebruikers volledig en omstandig te informeren.

⁷ Advies Versnelling van investeringsprojecten en Advies conceptnota Omgevingsvergunning.

3.4. Hoofdstuk 4: uitvoeringsfase en monitoring

Aandacht voor monitoring en evaluatie

Het voorontwerp bevat een bepaling inzake monitoring en evaluatie op individueel projectniveau. De SERV onderschrijft dit en vindt het een goede zaak dat “indien passend” bestaande monitoringsregelingen gebruikt worden.

Naast monitoring en evaluatie op individueel vlak pleitte de SERV ook voor meta-evaluaties om de procedures zelf grondig te evalueren, zodat kan worden nagegaan of ze ook effectief leiden tot een verbetering van de besluitvorming en een versnelling van de besluitvormingsprocessen. Ook hieraan lijkt tegemoet gekomen te worden. De RIA vermeldt immers dat een beleidsdomeinoverschrijdende ambtelijke commissie zal worden opgericht die de implementatie van het decreet zal opvolgen en waar nodig verbetervoorstellen zal uitwerken.

3.5. Hoofdstuk 5: verval voorkeurs- en projectbesluit

Geef snel duidelijkheid bij verval van voorkeur- of projectbesluit

Het voorontwerp bepaalt dat het voorkeursbesluit automatisch vervalt indien binnen de 6 jaar geen projectbesluit wordt vastgesteld. Deze termijn wordt geschorst ingeval er een beroepsprocedure tot nietigverklaring loopt bij de Raad van State. Deze termijn kan dus nog oplopen.

De SERV wijst op de negatieve gevolgen voor eigenaars die omwille van het voorkeursbesluit geconfronteerd worden met een bouwverbod of –beperking of een onteigening ten algemene nut of recht van voorverkoop. Zij hebben er alle belang bij snel duidelijkheid te hebben over het verval van het voorkeursbesluit. Het zelfde geldt bij verval van het projectbesluit.

3.6. Hoofdstuk 7: beroep

Schrapping georganiseerd administratief beroep is positief

Hoewel het projectbesluit door één overheid wordt genomen zal het in de praktijk aspecten bevatten die tot meerdere bevoegdheidsniveaus behoren. De integrale procedure zou moeten leiden tot een gedragen projectbesluit. Een administratief beroep tegen dergelijk besluit zou dan behandeld worden door een overheid die betrokken was bij de voorbereiding ervan. De SERV pleitte eerder reeds voor de schrapping van administratief beroep om te vermijden dat overheden en overheidsorganen mekaars beslissing te pas en te onpas aanvechten.

Referentielijst

SERV-advies van 26 mei 2010 [Versnelling van investeringsprojecten](#)

SERV-advies van 4 mei 2011 [Routeplanner projectgedreven processen](#)

SERV-Minaraad-advies van 1 juni 2011 [Invoeging integratiespoor van project-MER/VR in de milieu- en stedenbouwkundige vergunning](#)

SERV-Minaraad-SALV-advies van 2 maart 2012 [Conceptnota omgevingsvergunning](#)

SERV-Minaraad-SALV-advies van 30 maart 2012 [Conceptnota permanente milieuvergunning](#)

SERV-advies van 10 juni 2013 [Decreet omgevingsvergunning](#)